

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТЕХНОЛОГІЙ**

**СТРАТЕГІЯ ФОРМУВАННЯ КОНТИНГЕНТУ
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
У ДЕРЖАВНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ
ЕКОНОМІКИ І ТЕХНОЛОГІЙ
на 2021-2025 рр.**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою Державного університету
економіки і технологій
протокол від «25» червня 2021 р. № 12

Голова Вченої ради Державного
університету економіки і технологій
А. ШАЙКАН
«25» червня 2021 р.

Введено в дію наказом
від «25» червня 2021 р. № 97

м. Кривий Ріг
2021 р.

Преамбула

Стратегія формування контингенту здобувачів вищої освіти (Стратегія) визначає місце закладу вищої освіти на ринку освітніх послуг та в економіці регіону через формулювання основних стратегічних й операційних цілей та завдань щодо їх досягнення, механізмів реалізації та моніторингу, визначення очікуваних результатів та способів їх вимірювання.

Необхідність розробки Стратегії викликана станом конкурентного середовища та позицій Університету у ньому, посиленням впливу глобального ринку праці й освітніх послуг, ризиків і загроз, які повстали перед освітньою галуззю в останні роки, а також – розвитком технологій нового покоління, загостренням демографічних і соціальних проблем тощо.

Нормативно-правову базу підготовки Стратегії склали: Конституція України, Закони України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову та науково-технічну діяльність», Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2021-2031 роки, а також вимоги нормативних актів щодо ліцензування та акредитації, спрямованих на забезпечення якості вищої освіти.

Стратегію розроблено на виконання ухвали Вченої ради Університету від «26» листопада 2020 р. «Підсумки роботи у 2019/2020 навчальному році та основні завдання на 2020/2021 навчальний рік щодо формування контингенту осіб, які навчаються в Університеті».

Державний університет економіки і технологій (Університет) як заклад вищої освіти державної форми власності та суб'єкт освітньої політики держави є надавачем освітніх послуг для громадян України, іноземних громадян, осіб без громадянства та забезпечує пріоритети розвитку системи вищої освіти. У той же час він є самостійною юридичною особою, суб'єктом господарювання, що не має на меті отримання прибутку, проте фінансується з державного бюджету та витрачає кошти фізичних і юридичних осіб, які виступають замовниками освітніх послуг.

Ефективність господарської діяльності не в останню чергу залежить і від кількості здобувачів освіти, які навчаються в Університеті. Виважена та цілеспрямована політика закладу вищої освіти у питаннях формування контингенту здобувачів освіти здатна забезпечити розвиток Університету, формування його кадрового потенціалу, позитивного іміджу та надійної репутації, а також сприятиме вирішенню освітніх проблем молоді у місті Кривому Розі. Останнє завдання має стратегічне значення для перспектив розвитку територіальної громади, оскільки отримання вищої освіти та працевлаштування випускників Університету на підприємствах Кривого Рогу частково вирішуватиме проблему молодіжної міграції, сприятиме покращенню демографічної ситуації.

Прийняття стратегії формування контингенту здобувачів вищої освіти допомагатиме Університету у довгостроковому плануванні власної діяльності, розвитку кількості та якості освітніх послуг, формуванні кадрового потенціалу закладу вищої освіти.

Принципи реалізації Стратегії

Основними принципами реалізації Стратегії є:

- відповідність інтересам держави та державницька позиція;
- гуманізм та соціальна відповідальність;
- студентоцентризм та орієнтованість на потреби й права здобувачів вищої освіти;
- активна позиція у питаннях формування та реалізації Стратегії;
- персональна відповідальність керівників структурних підрозділів за результати реалізації Стратегії;
- періодичний контроль та перегляд операційних цілей та завдань Стратегії;
- конкретність заходів та вимірюваність результатів реалізації Стратегії.

Цілі реалізації Стратегії

Основними цілями Стратегії є:

Стратегічна ціль 1. Покращення системи управління закладом вищої освіти

Операційна ціль 1.1. Створення системи конструктивної управлінської взаємодії Університету із зовнішніми стейкхолдерами. Основне завдання: забезпечення академічної та організаційної автономії Університету задля оптимізації пристосування до ринку праці.

Операційна ціль 1.2. Фінансова стабілізація діяльності Університету в умовах обмеженості ресурсів.

Завдання:

- ефективне використання бюджетних коштів, коштів юридичних та фізичних осіб.
- унормування можливостей диверсифікації джерел фінансування Університету в умовах автономної діяльності.
- удосконалення механізму фінансування та комерціалізації університетської науки, забезпечення прав інтелектуальної власності.
- створення умов для збільшення бізнесом інвестицій у розвиток Університету.

Стратегічна ціль 2. Забезпечення збалансованості ринку праці фахівців з вищою освітою

Операційна ціль 2.1. Розбудова дієвої системи прогнозування потреби у фахівцях з вищою освітою на ринку праці.

Завдання:

- формування в Університеті системи моніторингу попиту і пропозиції на ринку фахівців з вищою освітою у розрізі спеціальностей (освітніх програм), рівнів вищої освіти.
- створення механізму взаємодії Університету зі стейкхолдерами, що вивчають потреби ринку праці в місцевих органах влади, громадських організаціях, що переймаються проблемами вищої освіти.
- створення можливостей першого працевлаштування для випускників освітніх рівнів «Молодший бакалавр», «Бакалавр» (без стажу роботи за спеціальністю).

Операційна ціль 2.2. Створення механізму співпраці Університету з ринком праці.

Завдання:

- залучення до розроблення і оцінювання освітніх програм роботодавців та органів місцевого самоврядування, посилення співпраці з ними у підготовці фахівців, виконанні досліджень, розробленні та впровадженні технологій Індустрії 4.0, 5.0, 6.0.
- розвиток дистанційної, очно-заочної, дуальної та змішаних форм освіти.
- розробка та затвердження Стратегії розвитку дуальної освіти в Університеті.
- запровадження механізму публічно-приватного партнерства в Управлінні Університетом та освітнім процесом.
- унормування механізму залучення представників роботодавців до освітнього процесу.
- інформаційна підтримка популяризації затребуваних у вітчизняних роботодавців гостродефіцитних спеціальностей та професій, що не користуються попитом на ринку освітніх послуг.
- реалізація можливостей виконання Університетом регіонального замовлення.
- розробка механізму укладання цільових угод про надання освітніх послуг між Університетом та роботодавцями.

Стратегічна ціль 3. Досягнення стабільної позитивної динаміки кількості вітчизняних здобувачів вищої освіти, які навчаються в Університеті

Операційна ціль 3.1. Удосконалення системи професійної орієнтації та відбору вступників на базі загальної середньої освіти

Завдання:

- розвиток взаємодії з закладами середньої, професійно-технічної освіти, створення освітніх комплексів, підтримка системи ранньої профорієнтації з метою відбору вмотивованих осіб;
- організація підвищення кваліфікації класних керівників випускних класів ЗЗСО на базі Університету та активне використання цих каналів комунікації для інформування випускників ЗЗСО про Університет;
- групові інформаційні зустрічі у випускних класах ЗЗСО протягом навчального року;
- особисті візити керівників структурних підрозділів до ЗЗСО із підписанням меморандумів про співпрацю у сфері профорієнтаційної роботи;
- щорічне проведення днів відкритих дверей (School Day) для абітурієнтів;
- проведення тренінгів для розвитку Soft Skills випускників ЗЗСО на базі Університету;
- участь у заходах в рамках діяльності Дніпропетровського відділення МАН з метою залучення обдарованої молоді до навчання в Університеті;
- створення каналів спілкування для абітурієнтів, проведення вебінарів з метою оперативного інформування про вступну кампанію та її перебіг;
- поширення інформації про освітні програми Університету у соціальних мережах;
- активне залучення до заходів Університету випускників ЗЗСО Криворізького та інших районів Дніпропетровської області, поширення цієї практики на прилеглі до міста райони Кіровоградської, Миколаївської, Херсонської областей;
- розробка нових освітніх продуктів для випускників ЗЗСО;
- інформування абітурієнтів про Університет через об'єкти зовнішньої реклами (бігборди, сіті-лайти, банери);
- запровадження та подальше удосконалення інноваційної освітньої послуги «Кар'єрне консультування» для випускників ЗЗСО з метою визначення освітньої та професійної траєкторії;
- персональні консультації науково-педагогічними працівниками абітурієнтів та їх батьків у режимі он-лайн під час вступної кампанії;
- поширення друкованої рекламної продукції;
- активізація інформаційної кампанії у ЗМІ «Залишайся вдома! Навчайся вдома!» та взаємодія з іншими ЗВО міста у цьому напрямі;
- створення нових сучасних локацій в Університеті з метою створення комфортних умов навчання для майбутніх студентів;

Операційна ціль 3.2. Налагодження стійких зв'язків між навчально-науковими інститутами/факультетами та закладами фахової передвищої освіти

Завдання :

- упровадження практики участі науково-педагогічних працівників Університету у освітньому процесі закладів фахової передвищої освіти з метою забезпечення комунікації з потенційними здобувачами вищої освіти з числа випускників коледжів та технікумів;
- проведення спільних заходів освітнього, мистецького та наукового характеру із закладами фахової передвищої освіти;
- інтеграція освітніх програм підготовки фахівців у закладах фахової передвищої освіти та в Університеті з метою досягнення ступеневості підготовки здобувачів освіти за певною спеціальністю та створення умов для переходу на наступні ступені освіти;
- залучення здобувачів освіти закладів фахової передвищої освіти до діяльності органів студентського самоврядування з метою інтеграції студентської молоді в рамках єдиного освітнього простору Університету.

Операційна ціль 3.3. Проведення внутрішньої профорієнтації в Університеті

- популяризація формату паралельної освіти серед здобувачів вищої освіти усіх структурних підрозділів Університету;
- вироблення механізмів та створення умов для оптимальної уніфікації навчальних планів підготовки фахівців на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти з метою створення умов для здобуття другої вищої освіти;
- організація підготовчих курсів для випускників першого (бакалаврського) рівня вищої освіти до складання єдиного вступного іспиту з іноземної мови і подальшого навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти;
- поширення успішних прикладів здобуття паралельної освіти випускниками Університету серед здобувачів вищої освіти першого курсу навчання.

Стратегічна ціль 4. Забезпечення якості і доступності вищої освіти для різних верств населення.

Операційна ціль 4.1. Забезпечення відповідності змісту вищої освіти поточним і стратегічним цілям країни.

Завдання:

- періодичний перегляд та оновлення змісту освітніх програм, посилення міждисциплінарної взаємодії у освітніх програмах.
- упровадження у партнерстві з роботодавцями конкурентоздатних освітніх програм і модулів випереджальної підготовки фахівців.
- відкриття міжінститутських/міжфакультетських спеціалізацій, сертифікатних програм з метою забезпечення мобільності в межах Університету.
- підтримка внутрішньої та зовнішньої академічної мобільності студентів.
- впровадження інноваційних технологій і дистанційного навчання в Університеті.
- диджиталізація усіх процесів управління та освітнього процесу в Університеті.
- унормування дистанційного навчання як форми здобуття вищої освіти.

Розширення кількості освітніх програм, які мають версії для дистанційного навчання.

- забезпечення доступу Університету до електронних бібліотек, бібліометричних баз даних, баз статистичної інформації, світових патентних бібліотек.

Операційна ціль 4.2. Забезпечення доступності і інклюзивності вищої освіти.

Завдання:

- забезпечення права здобувачів вищої освіти на формування індивідуальної освітньої траєкторії.
- створення в Університеті та в його закладах фахової передвищої освіти сприятливої інфраструктури й інклюзивного освітнього середовища універсального дизайну та забезпечення розумного пристосування.
- забезпечення доступу до вищої освіти соціально вразливих категорій населення.

Стратегічна ціль 5. Розвиток кадрового потенціалу Університету.

Операційна ціль 5.1. Підвищення статусу викладача в суспільстві.

Завдання:

- підвищення рівня оплати праці викладачів Університету за рахунок додаткових форм виконання навчального навантаження.
- забезпечення умов, гарантій праці та соціальних гарантій науково-педагогічних працівників.
- формування у працівників зацікавленості в успішності всіх аспектів діяльності Університету.

- формування високого рівня внутрішньої корпоративної культури та єдиного освітнього інформаційно-комунікаційного простору.

Операційна ціль 5.2. Забезпечення можливостей та стимулювання особистого професійного розвитку викладачів.

Завдання:

- оптимізація структури навантаження науково-педагогічних працівників.
- впровадження дієвих механізмів мотивації на досягнення наукових і навчальних результатів та усунення формальних бар'єрів їх ефективної діяльності.
- застосування у практиці технологій менторства, тьюторства, фасилітації.
- забезпечення можливостей підвищення кваліфікації викладачів (стажування) на провідних підприємствах та в організаціях задля удосконалення фаховості за рахунок Університету.
- розбудова системи академічної мобільності науково-педагогічних працівників.
- забезпечення свободи викладача як носія і творця наукових знань.

Стратегічна ціль 6. Розвиток системи безперервної освіти та навчання протягом життя.

Завдання:

- запровадження механізму стимулювання структурних підрозділів до надання освітніх послуг дорослим.
- розбудова інструментів стимулювання безперервної освіти та навчання протягом життя.
- розбудова гнучкої системи освіти дорослих в Університеті.
- розвиток системи перекваліфікації, підвищення кваліфікації в Університеті відповідно до потреб поточної / перспективної діяльності.
- запровадження інтегрованих освітніх програм і форм освіти.
- розробка механізму визнання результатів неформальної та інформальної освіти в Університеті.
- впровадження екстернату як інституційної форми здобуття вищої освіти.

Стратегічна ціль 7. Інтеграція у європейський і світовий освітній простір з урахуванням національних інтересів.

Операційна ціль 7.1. Інтернаціоналізація науково-освітнього процесу.

Завдання:

- впровадження освітніх програм Університету та іноземних закладів вищої освіти.
- реалізація спільних освітніх програм подвійних дипломів.
- інтегрування викладачів у міжнародну діяльність: участь у міжнародних проєктах, конференціях, співробітництво з фаховими спільнотами, стажування та викладання в іноземних закладах освіти тощо.
- розширення практики участі іноземних викладачів у освітньому процесі Університету, опанування новітніх інтерактивних, індивідуалізованих, командних і проєктних освітніх технологій спільного вироблення нових знань.
- розширення діапазону співпраці із закордонними партнерами для створення міжнародних дослідницьких груп, укладення двосторонніх і багатосторонніх договорів із закордонними науковими інституціями та закладами вищої освіти.
- стимулювання участі співробітників Університету у міжнародних грантових програмах,
- створення науково-дослідних лабораторій та центрів у партнерстві з бізнесом та комерціалізація інтелектуальної власності.
- проведення в Університеті міжнародних освітніх, наукових і культурних заходів.

Операційна ціль 7.2. Активне залучення іноземних студентів до навчання в Університеті.

Завдання:

- розробка та реалізація маркетингової стратегії щодо залучення на навчання іноземних студентів.
- налагодження співпраці з консульськими установами зарубіжних країн з метою залучення іноземних студентів і нових партнерів для реалізації міжнародних освітніх і наукових проєктів.
- формування нормативно-правового забезпечення відкриття філій Університету за кордоном – самостійно або у партнерстві з закордонними університетами.
- формування сприятливого освітнього середовища та створення комфортних умов для навчання та перебування іноземних студентів в Україні.
- вивчення можливостей працевлаштування для іноземних студентів у вільний від навчання час задля вирішення проблем матеріального забезпечення перебування і навчання та опанування ними практичних фахових компетентностей.
- розвиток міжкультурного розмаїття студентської молоді Університету.

Очікувані результати Стратегії

Головним результатом реалізації Стратегії має бути поетапне створення на базі Університету сучасного потужного регіонального багатогалузевого закладу вищої освіти та ефективної системи формування його контингенту здобувачів освіти, яка дозволяє забезпечити кадровий і науково-технічний супровід розвитку економіки, задовольняє потреби суспільства, Університету посісти гідне місце у рейтингу вітчизняних ЗВО, бути конкурентоспроможним на внутрішньому ринку освітніх послуг.

Основними очікуваними результатами є подолання проблем вищої освіти, найбільш повне використання її можливостей та запобігання національних і глобальних ризиків:

- створення ефективної системи управління на основі доцільного поєднання автономії з м'яким державним регулюванням;
- досягнення стабільності фінансування діяльності та розвитку Університету на основі паритету державного фінансування та державно-приватного партнерства, залучення коштів бізнесових структур, фізичних осіб, іноземних інвесторів; досягнення стабільного фінансування науково-дослідної діяльності Університету завдяки активній співпраці з комерційним сектором;
- підвищення рейтингу науковців та Університету у цілому в системи вітчизняної вищої освіти;
- досягнення високої якості освіти, яка є привабливою для українських абітурієнтів і студентів з інших країн;
- набуття студентами високого рівня універсальних і професійних компетенцій;
- досягнення балансу на ринку праці у середньостроковій перспективі у розрізі професій, рівнів вищої освіти, компетентностей, знань і навичок; підвищення престижу викладацької діяльності;
- зменшення відтоку кращих студентів і викладачів до закордонних університетів (вишів);
- створення системи мотивації викладачів до наукового пошуку, самоосвіти, підвищення кваліфікації, створення інноваційних розробок, впровадження нових методів і підходів у викладанні;
- оновлення матеріально-технічної та лабораторної бази, інформаційного забезпечення, бібліотечних фондів (у тому числі нового покоління) Університету до рівня **світових стандартів**;

- досягнення рівня інклюзії, який відповідає рівню країн ЄС;
- досягнення стабільної позитивної динаміки кількості вітчизняних та іноземних здобувачів вищої освіти, які навчаються в Університеті, усіх рівнів та географічної диверсифікації.

Механізм та етапи реалізації Стратегії

Механізм реалізації стратегії передбачає визначення напрямів використання усіх видів ресурсів (організаційних, фінансових, інформаційних тощо) Університету за умови максимальної результативності їх використання для досягнення стратегічного бачення. Організаційне забезпечення складається з:

- плану заходів реалізації Стратегії, що включає конкретизацію завдань Стратегії до рівня окремих заходів із зазначенням строків їх здійснення, форм звітності, обсягів і джерел фінансування, індикаторів досягнення очікуваного результату. План заходів розробляється на короткострокову перспективу (один навчальний рік (етап Стратегії), після закінчення планового терміну проводиться оцінювання результатів і складається План заходів реалізації Стратегії на наступний етап. Черговість реалізації заходів встановлюється у логічній послідовності як за окремими операційними цілями та завданнями, так і з урахуванням інших цілей (завдань), а також досягнутого прогресу за цілями;
- удосконалення нормативно-правового забезпечення освітнього процесу в Університеті, що передбачає обґрунтування, розробку та затвердження у визначеному порядку нормативно-правових документів, прийняття яких є необхідним для досягнення цілей стратегії;
- узгодження із Стратегією розвитку Університету, Стратегіями розвитку структурних підрозділів, пріоритетами наукової та науково-технічної діяльності, коли такі будуть прийняті;
- коректування (актуалізація) у зв'язку із прийняттям інших стратегій розвитку Університету.

Інституційне забезпечення реалізації Стратегії передбачає чіткий розподіл повноважень між усіма учасниками відповідно до їх компетенції, унормування їх взаємодії; налагодження ефективної співпраці між учасниками реалізації Стратегії через укладання угод, контрактів, здійснення спільних заходів, проектів тощо;

Інструментальне забезпечення включає диджиталізацію процесів програмування, планування, супроводу, висвітлення і моніторингу реалізації Стратегії; публічно-приватне партнерство у частині реалізації окремих освітніх, науково-освітніх проектів та стартап-проектів, зокрема, дуальної освіти; двосторонні та багатосторонні угоди щодо надання освітніх послуг, взаємного визнання рівнів освіти, кваліфікацій тощо.

Науково-методичне забезпечення призначене для обґрунтування планів реалізації Стратегії та розв'язання окремих її завдань. Воно включає:

- наукове обґрунтування, оцінку та прогноз результативності окремих заходів у рамках реалізації Стратегії;
- розробку методології та прогнозування потреб ринку праці; дослідження, аналіз і моніторинг проблем вищої освіти, їх взаємодії між собою та з системами середньої і фахової передвищої освіти;
- обґрунтування та підготовку нормативно-правових актів;
- розробку та впровадження системи моніторингу та оцінки реалізації Стратегії;
- аналіз поточних результатів реалізації Стратегії;
- постійне супроводження реалізації Стратегії,
- розробку пропозицій і рекомендацій щодо актуалізації цілей і завдань Стратегії.

Реалізація Стратегії передбачає поетапне досягнення цілей та періодичне їх корегування з урахуванням мінливого зовнішнього та внутрішнього середовища. Також

передбачається оперативне планування заходів Стратегії щороку у вересні, на початку навчального року з метою узгодження заходів Стратегії із освітнім процесом в Університеті та інших закладах освіти.

З метою забезпечення вимірюваності результатів досягнення цілей Стратегії процеси формування кількісних показників контингенту здобувачів освіти розподіляються за етапами, що відповідають навчальним рокам:

- 1 етап – 2021-2022 навчальний рік
- 2 етап – 2022-2023 навчальний рік
- 3 етап – 2023-2024 навчальний рік
- 4 етап – 2024-2025 навчальний рік
- 5 етап – 2025-2026 навчальний рік

Моніторинг та оцінка результативності реалізації Стратегії

Основними завданнями під час проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації Стратегії і планів заходів є визначення рівня їх виконання через відстеження стану впровадження освітніх інновацій, оцінювання рівня виконання заходів, досягнення цілей, рівнів виконання цільових індикаторів.

Проведення моніторингу й оцінки результативності реалізації Стратегії та планів заходів здійснюється Вченою радою Університету на основі звітів структурних підрозділів щорічно на своєму засіданні в серпні місяці.

Процес моніторингу й оцінки покликаний забезпечити реалізацію пріоритетних дій Стратегії, досягнення цілей і бачення, сформульованих у Стратегії.

Ректорат Університету координує всі заходи, передбачені в Планах реалізації Стратегії, процес розробки Планів реалізації. Проведення моніторингу здійснюється за такими видами:

- моніторинг розвитку – відстеження процесів за низкою індикаторів за цілями;
- адміністративний моніторинг – оцінка рівня реалізації планів заходів згідно з Планом реалізації Стратегії;
- моніторинг громадської думки – встановлення зворотного зв'язку між стейкхолдерами вищої освіти (освітянською спільнотою, роботодавцями, студентством, населенням, міжнародними експертами) щодо виконання Стратегії здійснюється через соціологічні опитування цільових груп, проведення круглих столів, конференцій тощо.

Поточна узагальнена оцінка результатів реалізації Стратегії проводиться щорічно. Узагальнена оцінка результативності реалізації Стратегії проводиться після закінчення кожного з етапів реалізації та завершення строку дії Плану реалізації Стратегії із заслуговуванням та обговоренням відповідного звіту на засіданні Вченої ради Університету.

В.о. проректора з науково-педагогічної
та виховної роботи

Валентин ОРЛОВ